

Lieta C-575/20**Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu****Iesniegšanas datums:**

2020. gada 3. novembris

Iesniedzējtiesa:*Fővárosi Törvényszék* (Ungārija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2020. gada 29. septembris

Prasītājs:*Apollo Tyres (Hungary) Kft.***Atbildētājs:***Innovációért és Technológiáért Felelős Miniszter****Fővárosi Törvényszék* (Galvaspilsētas Budapeštas tiesa)**

[..]

Administratīvajā tiesvedībā starp prasītāju *Apollo Tyres (Hungary) Kft.* ([..] Ģenģešhalāsa [Gyöngyöshalász] [..] [Ungārija]) [..], un *Innovációért és Technológiáért Felelős Miniszter* (Inovāciju un tehnoloģiju ministrs) ([..] Budapešta [..]) [..], *Fővárosi Törvényszék* pieņēma šādu [lēmumu].

Lēmums

Šī tiesa ierosina prejudiciālā nolēmuma tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā, lūdzot interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā.

Šī tiesa uzdod Eiropas Savienības Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

Vai Direktīvu 2003/87/EK, it īpaši tās I pielikuma 3. punktu, var interpretēt tādējādi, ka, pieņemot lēmumu par attiecīgajā iekārtā veiktās [kurināmā sadedzināšanas] iekļaušanu Savienības siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ES ETS), iekārtas kopējās nominālās

siltuma jaudas [noteikšanu] ietekmē apstākļi, ka ierīce, kas ir minētās iekārtas daļa, darbojas ar ierobežojumu (un šis apstākļi ir apstiprināti)?

[*omissis*: valsts procesuālo tiesību jautājumi]

Pamatojums

Šī tiesa lūdz Eiropas Savienības Tiesu interpretēt Direktīvas 2003/87/EK 3. panta e) punktu un I pielikuma 3. punktu, lai noteiktu Savienības siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (turpmāk tekstā – “ES ETS”) iekļauto iekārtu kopējo nominālo siltuma jaudu.

I. Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK, ar kuru izveido siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK.

Eiropas Komisijas direktīvas I pielikuma interpretācijas pamatnostādnes.

Ungārijas regulējums

Az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény (2012. gada Likums Nr. CCXVII par dalību Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu [emisijas kvotu] tirdzniecības sistēmā, piemērojot Lēmumu par sloga sadalījumu; turpmāk tekstā – “2012. gada Likums Nr. CCXVII”).

Saskaņā ar šī likuma 2. panta 24. punktu

“iekārta ir stacionāra tehniska vienība, kurā veic vienu vai vairākas darbības, kas minētas I pielikuma I-XXI punktā, vai citas ar tām tehnoloģiski saistītas darbības, kā arī darbības, kurām ir tehniska saistība ar šajā objektā veicamajām darbībām un kuras rada I pielikumā minētās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas vai tieši ietekmē minētās emisijas.”

Minētā Likuma 2010/40 2. panta 46. un 47. punktā ir šādas definīcijas:

“46. rezerves vienība: ierīce, kas rada emisijas un ko izmanto, lai aizstātu tādu iekārtas ierīci, kura darbojas parastos lietošanas apstākļos;

47. drošības vienība: ierīce, kas rada emisijas un sāk darboties iekārtā, kad primārais enerģijas avots nav pieejams nepārvaramas varas dēļ”.

Darbība I pielikuma 3.I. punkta izpratnē ir “kurināmā sadedzināšana iekārtās, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 MWt (izņemot bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas)”.

Az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 410/2012. xii) 28.) Korm. rendelet (Valdības 2012. gada 28. decembra Dekrēts Nr. 410/2012, ar ko paredz 2012. gada Likuma Nr. CCXVII par dalību Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, piemērojot Lēmumu par sloga sadalījumu, īstenošanas noteikumus; turpmāk tekstā – “Valdības dekrēts Nr. 410/2012”).

[Dekrēta] 1. panta 5. punkts: “Iestāde izdod emisijas atļauju, pamatojoties uz administratīvo lēmumu, kurā paredz vides izmantošanas nosacījumus, ja tā uzskata, ka operators izpilda 2012. gada Likumā Nr. CCXVII paredzētos nosacījumus. 3. pielikumā ir noteiktas sīki izstrādātas prasības attiecībā uz emisijas atļauju.”

Saskaņā ar 2. pielikumā iekļautās tabulas 3.I punktu darbība ir “kurināmā sadedzināšana iekārtās, kuru kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 MWt (izņemot bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas un dīzeļģeneratorus, ko izmanto kā avārijas enerģijas avotu atomelektrostacijās)”.

2. pielikuma 2.7. punkts ir formulēts šādi: “Nosakot iekārtas kopējo nominālo siltuma jaudu, lai izlemtu par tās iekļaušanu Kopienas sistēmā, visu to tehnisko vienību, – ieskaitot ierīču, kurām piemērojams atbrīvojums saskaņā ar 2012. gada Likuma Nr. CCXVII 15/B. pantu, proti, rezerves un drošības vienību, – nominālā siltuma jauda, kuras ir tās daļa un kurās šajā iekārtā tiek sadedzināts kurināmais, tiek summēta. Šīs vienības var būt arī visu veidu katli, degkameras, turbīnas, sildītāji, kurtuves, sadedzināšanas iekārtas, apdedzināšanas krāsnis, citu veidu krāsnis, ceplī, žāvētāji, dzinēji, kurināmā elementi, ķīmiskie sadedzināšanas un CO₂ uztveršanas bloki (*chemical looping*), degļi un termiskās vai katalītiskās pēcsadedzināšanas iekārtas, ieskaitot iekārtas, kurām piemērojams atbrīvojums saskaņā ar 2012. gada Likuma Nr. CCXVII 15/B. pantu. Šajā aprēķinā neņem vērā vienības ar nominālo siltuma jaudu, kas ir mazāka par 3 MW, un vienības, kurās izmanto vienīgi biomasu. “Vienīgi biomasu izmantojošas vienības” ir vienības, kuras izmanto fosilo kurināmo tikai laikā, kad vienība darbu sāk un beidz.”

A 140 kWth és annál nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb teljes névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 53/2017. (X. 18.) FM rendelet (Lauksaimniecības ministra 2017. gada 18. oktobra Rīkojums Nr. 53/2017 par to sadedzināšanas iekārtu darbības nosacījumiem, kuru kopējā nominālā siltuma jauda ir vienāda vai lielāka par 140 kWt, bet mazāka par 50 Mwt, un gaisa piesārņojošo emisiju robežvērtībām; turpmāk tekstā – “2017. gada 18. oktobra Ministra rīkojums Nr. 53/2017”).

Saskaņā ar tā 2. panta 7. punktu: “Nominālā siltuma jauda ir kilovatos (kWt) vai megavatos (Mwt) izteikts siltumenerģijas daudzums, kas rodas, sadegot kurināmajam attiecīgajā sadedzināšanas vienībā noteiktā laika posmā, lai sadedzināšanas vienība var darboties ar nominālo siltuma jaudu, kas noteikta administratīvajā lēmumā”.

II. Pamatlietas priekšmets un būtiskie fakti

2017. gadā prasītājs uzņēmums sāka ražot riepas. Minētās darbības veikšanai tiek izmantoti trīs *Bosch Universal UL-S 18000* tvaika katli. Sabiedrība *Kazántrade Kft.* ir apliecinājusi, ka katlu maksimālo sadedzināšanas jaudu ar datorprogrammas palīdzību pielāgo šādām vērtībām: 8991 kW – 8791 kW – 8962 kW. Lai prasītājs jebkurā gadījumā saglabātu siltuma jaudu, kas nepārsniedz 20 Mwt, viens no katliem vienmēr ir jāizslēdz, tādējādi maksimālā sasniedzamā nominālā siltuma jauda ir 17 953 kW (8991 kW + 8962 kW). To pierāda tiešsaistē pieejamā gāzes patēriņa reģistrācijas sistēma, kā arī attiecībā uz katliem veiktā ikdienas uzskaitē un dokumenti, kuros reģistrē iekārtā glabātās gāzes patēriņu. Prasītāja atjauninātajā ekspluatācijas atļaujā attiecībā uz gaisa kvalitātes aizsardzību arī ir norādīts, ka “vienlaikus var darboties ne vairāk kā divi katli, jo kopējā nominālā siltuma jauda nedrīkst pārsniegt 17 953 kW”.

Inovāciju [un tehnoloģiju] ministrs – atbildētājs un emisijas atļaujas izsniedzēja iestāde – piemēroja prasītājam naudas sodu par to, ka tas bez attiecīgas emisijas atļaujas veica darbību, kas rada siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas. Tas ir tā strīda priekšmets, ko izskata šī administratīvā tiesa. Atbildētājs uzskata, ka prasītāja minētā prakse, saskaņā ar kuru [tiek norādīta] tā siltuma jaudas vērtība, kuru sasniedz, darbinot zemākas jaudas tvaika katlus – proti, siltuma jauda 17 953 Mwt, kas minēta kā “tehnoloģijas atsaucis jauda” —, parāda tikai divu katlu kopējo nominālo siltuma jaudu, proti, to katlu siltuma jaudu summu, uz kuriem ir attiecināms ierobežojums un kuriem ir lielāka energoatdeve, un tādējādi nevis visu (trīs) katlu siltuma jaudu summu.

Atsaucoties uz valsts tiesību aktiem un tiesisko regulējumu attiecībā uz ES ETS, atbildētājs norāda, ka nav nevienas spēkā esošas tiesību normas, kas atļautu darboties iepriekš minēto iekārtu ierīcēm, kuru nominālā siltuma jauda ir mainīta (ierobežojums ar datorprogrammas palīdzību). Trīs tvaika katlu, kam ir noteikts ierobežojums ar datorprogrammas palīdzību, kopējā nominālā siltuma jauda joprojām pārsniedz 20 Mwt.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, atbildētājs savā lēmumā secināja, ka, veicot vērtējumu attiecībā uz iekļaušanu Kopienas sistēmā (ES ETS), nav prasīts ņemt vērā kurināmā sadedzināšanu konkrētā brīdī, tāpēc ir jāņem vērā visu iekārtas tehnisko vienību nominālā siltuma jauda.

Lietas dalībnieku galvenie argumenti

Prasītājs šai tiesai tostarp lūdz atzīt, ka, pieņemot lēmumu par iekļaušanu ES ETS, attiecībā uz kopējo nominālo siltuma jaudu ir jāņem vērā ierobežojums, kas liedz ierīcei, uz kuru attiecas šāds ierobežojums, darboties vienlaicīgi ar darbināmo iekārtu vai darboties ar siltuma jaudu, kas pārsniedz minēto robežvērtību.

Pēc prasītāja domām, gan saskaņā ar [Savienības], gan valsts tiesībām, iekļaujot darbību ES ETS, ir jānoskaidro, vai kāda ierīce – neatkarīgi no tā, vai tā ir vienība, kas darbojas ar energoatdevi, vai rezerves vai drošības vienība –, tieši ietekmē emisijas, vai šajā ierīcē tiek veiktas darbības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, vai ar tām tieši saistītas darbības, vai arī minētajai ierīcei ir tieša tehniska saistība ar šādām darbībām.

Tas it īpaši apgalvo, ka direktīvā un [Savienības] tiesībās nav definēts nominālās siltuma jaudas jēdziens. Saskaņā ar Eiropas Komisijas direktīvas I pielikuma interpretācijas pamatnostādņu 3.3.1. punktu iekārtas ražotājs norāda kopējo nominālo siltuma jaudu, un parasti norāda to uz ierīces, vienojoties ar pārbaudes struktūru. Ja nav informācijas par ražotāja noteikto kopējo nominālo siltuma jaudu, to nosaka ierīces īpašnieks, balstoties uz aprēķiniem (piemēram, pamatojoties uz lielāko pārstrādātā kurināmā daudzumu divdesmit četru stundu laikā attiecīgajā gadā), un iesniedz to kompetentajai iestādei, lai panāktu vienošanos.

Saskaņā ar Ungārijas tiesisko regulējumu administratīvajā lēmumā nosaka ierīces nominālo jaudu, kas savukārt nav identiska ierīces nominālajai siltuma jaudai, jo pēdējā minētā ir siltuma jauda, kas ir nepieciešama, lai sasniegtu nominālo jaudu.

Tādējādi 2017. gada 18. oktobra Ministru Rīkojuma Nr. 53/2017 2. panta 7. punktā nav paredzēta prasība noteikt iekārtas siltuma jaudu administratīvajā lēmumā. Katlu nominālā siltuma jauda bija noteikta pamatatļaujā, kvalificējot trešo katlu kā “rezerves [vienību]”, jo, vienlaikus darbojoties diviem katliem, bija iespējams nodrošināt ražošanas tehnoloģijas maksimālo faktisko pieprasījumu pēc siltuma. Pirms administratīvās procedūras, ko uzsāka atbildētājs, pamatatļauja tika atjaunināta tādējādi, ka oficiālajā dokumentā tika noteikta tehnoloģijas atsaucis jauda, ņemot vērā katliem noteikto fizisko [jaudas] ierobežojumu un ierobežojumu ar datorprogrammas palīdzību. Procedūrā, ko ierosinājis atbildētājs, prasītājs vairākkārt ir pierādījis (iesniedzot aktus un deklarācijas), ka katliem ir noteikts fizisks ierobežojums un ierobežojums ar datorprogrammas palīdzību, bet atbildētājs to nepieņēma, jo, veicot pārbaudi saistībā ar iekļaušanu ES ETS, tas ņēma vērā tikai to informāciju, kas pamatatļaujā ir norādīta kā kopējā nominālā siltuma jauda. Prasītājs uzskata, ka, izsniedzot emisijas atļauju, atbildētājam ir skaidri jāpārbauda ne tikai pamatatļaujā minētā informācija, bet arī tas, vai ir izpildīti 2012. gada Likumā Nr. CCXVII paredzētie nosacījumi (vai prasītāja izmantotās iekārtas kopējā nominālā siltuma jauda pārsniedz 20 MW). Emisijas atļaujas izsniegšanas procedūrā ir būtiski pārbaudīt iekārtas kopējo nominālo

siltuma jaudu, it īpaši, lai pieņemtu pamatotu lēmumu, jo saskaņā ar Valdības dekrēta Nr. 410/2012 3. pielikumu kopējās nominālās siltuma jaudas noteikšana ir obligāts emisijas atļaujas [izsniegšanas] nosacījums. Turklāt prasītājs procedūras laikā pierādīja, ka katliem noteiktā ierobežojuma dēļ to faktiskā siltuma jauda ir mazāka nekā specifikācijas, kas pamatatļaujā ir norādītas kā kopējā nominālā siltuma jauda. Ņemot vērā iepriekš minēto, atbildētāja apgalvojums, ka, pieņemot lēmumu par iekļaušanu ES ETS, var ņemt vērā tikai pamatatļaujā norādīto kopējo nominālo siltuma jaudu, nav saskanīgs. Tādējādi, ja ierobežota jauda ir atzīta pamatatļaujā, kas ir oficiāls dokuments, kā tehnoloģijas atsaucis jauda, atbildētājs to neņems vērā, bet, ja tā tiks reģistrēta kā kopējā nominālā siltuma jauda, atbildētājs ņems vērā ierobežojumu tikai nomināli, nepārbaudot tā iezīmes. Saskaņā ar direktīvas I pielikuma 3. punkta noteikumiem tiek ņemta vērā visu to iekārtas tehnisko vienību nominālā siltuma jauda, kurās tiek sadedzināts kurināmais. Proti, ierīces, uz kurām attiecas ierobežojums, nevar uzskatīt par tehniskām vienībām, kurās tiek sadedzināts kurināmais, līdz tiek sasniegta ar ierobežojumu noteiktā vērtība, jo, nosakot kopējo nominālo jaudu, šādas ierīces nominālo siltuma jaudu var neņemt vērā. Saskaņā ar direktīvas 3. panta e) punktā iekļauto definīciju ir izslēgts, ka šāda tehniska vienība, kurā nevar veikt darbību kāda ierobežojuma dēļ vai kuru var veikt tikai ar mazāku jaudu, ņemot vērā ar datorprogrammas palīdzību noteikto ierobežojumu, vai kurai nav tiešas tehniskas saistības ar šajā objektā veicamajām darbībām, ietekmē emisijas un piesārņojumu tik ilgi, kamēr pastāv šāds ierobežojums, un līdz brīdim, kad tiek sasniegta ar ierobežojumu noteiktā vērtība –, tāpēc ierīces daļa, uz kuru attiecas ierobežojums, nav arī uzskatāma par iekārtas daļu, pieņemot lēmumu par iekļaušanu ES ETS.

Ja velk paralēles ar Ungārijas tiesisko regulējumu, ir uzskatāms, ka, iekļaujot darbību ES ETS, kopējās nominālās siltuma jaudas aprēķinā ņem vērā to iekārtas tehnisko vienību nominālo siltuma jaudu, kurās tiek sadedzināts kurināmais. Tā kā ierīces, uz kurām attiecas ierobežojums, darbojas līdz brīdim, kad tiek sasniegta ar ierobežojumu noteiktā vērtība, un tādējādi siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas nerodas, un tā kā ierobežojuma dēļ tās var ietekmēt emisijas tikai netieši, [proti,] ierobežojuma atcelšanas gadījumā, šo ierīču daļa, uz kuru attiecas ierobežojums, nav uzskatāma par iekārtas sastāvdaļu. Tā kā ierīci, uz kuru attiecas ierobežojums, nevar uzskatīt darbojošos vienību un tādu ierīci, kas darbojas līdz brīdim, kad tiek sasniegta ar šādu ierobežojumu noteiktā vērtība, to nevar kvalificēt kā rezerves vai drošības vienību Ungārijas tiesiskā regulējuma izpratnē.

Ja apkopo iepriekš izklāstītos apsvērumus, gan saskaņā ar Savienības, gan valsts tiesību normām, iekļaujot darbību ES ETS, ir jānoskaidro, vai kāda ierīce – neatkarīgi no tā, vai tā tiek kvalificēta kā iekārtas vienība vai rezerves vai drošības vienība – tieši ietekmē emisijas, vai šajā ierīcē tiek veiktas darbības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, vai ar tām tieši saistītas darbības, vai arī šī ierīce saglabā tehnisku saistību ar šajā objektā veicamajām darbībām. Noliedzošas atbildes gadījumā, aprēķinot kopējo nominālo siltuma jaudu, var neņemt vērā iekārtas nominālo siltuma jaudu.

Pēc atbildētāja domām, lai tiktu apstiprināta ierobežota jauda, nozīme esot tikai tiem dokumentiem, kuri pēc pārveidošanas vai ierobežojuma piemērošanas apliecina atbilstību tehniskās drošības [normām] un kuros tajā pašā laikā ir ticami norādīta sadedzināšanas vienības nominālā siltuma jauda. Nosakot emisijas atļaujas izsniegšanas procedūrā nominālo siltuma jaudu, “siltuma jaudai, kas atspoguļo faktisko situāciju”, neesot būtiskas nozīmes, jo izšķiroša nozīme esot tikai ražotāja specifikācijām (lietošanas instrukcija, iekārtai piestiprinātas etiķetes). Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nominālā siltuma jauda esot ražotāja specifikācija, kas ir nemainīga, tāpēc to var mainīt, tikai pārveidojot katlu.

Pamatojoties uz Valdības dekrēta Nr. 410/2012 2. pielikuma 2.7. punkta un 1. panta 5. punkta noteikumiem attiecībā uz kopējo nominālo siltuma jaudu var pieņemt tikai oficiālus dokumentus, tāpēc, iekļaujot prasītāja darbību ES ETS, var ņemt vērā prasītāja pamatatļaujā norādīto sadedzināšanas vienību nominālo siltuma jaudu summu. Saskaņā ar tiesisko regulējumu attiecībā uz ES ETS neesot nevienas spēkā esošas tiesību normas, saskaņā ar kuru nominālās siltuma jaudas ierobežošanas nolūkā var pieņemt darbību, kurai piemēro ierobežojumus, izmantojot datorprogrammas vai iekārtā iekļautas fiziskas ierīces. Atļautā tehniskā prakse esot jānorāda arī pamatatļaujā, lai atbildētājs varētu ņemt to vērā emisijas atļaujas izsniegšanas brīdī. Nosakot iekārtas kopējo nominālo siltuma jaudu, katliem noteikto ierobežojumu var ņemt vērā tad, ja ir oficiāli šo ierobežojumu apliecinoši dokumenti.

III. Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums

Lai atrisinātu šajā tiesvedībā izskatīto lietu, ir jānoskaidro, vai, iekļaujot darbību ES ETS, ir jāņem vērā tas, vai kāda no ierīcēm – vienība, kas ir iekārtas sastāvdaļa, ieskaitot rezerves vai drošības vienību, – tieši ietekmē emisijas, vai šajā ierīcē tiek veiktas darbības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, vai ar tām tieši saistītas darbības, vai minētajai ierīcei ir tieša tehniska saistība ar šādām darbībām. Noliedzošas atbildes gadījumā [tiek jautāts], vai, nosakot kopējo nominālo siltuma jaudu, minētās iekārtas nominālo siltuma jaudu var neņemt vērā.

[omissis: valsts procesuālo tiesību jautājumi]

Budapeštā, 2020. gada 29. septembrī.

[omissis: paraksti]